

Medlem knap selv troer paa kunde blive til praktisk Nytte, og med al den Lethed, han siger, at det kunde gennemføres af det nærværende Ministerium, saa, dersom han stod her, og han ventede, at Rigsdagen skulde skaffe ham en Majoritet, der paalagde ham at udføre sine Planer, saa vilde han maaskee vige noget tilbage og ikke sige, at det er saa let at gjøre. Det er let at sige, at Andre let kunne gjøre det og det; men, naar man selv skal gjøre det, ja, saa bliver det vanskeligt. Hidtil ere alle de, der have skullet forsøge at gjøre Noget selv, vegne tilbage og have sagt: vi kunne ikke engang gjøre det, som her ligger for, og endnu langt mindre det, som det ærede Medlem erklærer for at være saa let. Man overseer stadig her i denne Sag, at der her ligger en dobbelt Række af Forpligtelser for; her ligger ikke alene en Forpligtelse til at sørge for, at vor Grundlov bliver opretholdt, saameget som den kan, det vil sige i sin fulde Æsents; men der ligger ogsaa en anden Forpligtelse for, at vi ikke, for at sørge formeget derfor, forhindre Staten fra at blive til i sit hele Omraade. Naar saa det ærede Medlem maaskee kan sige: ja den Deel, som ikke kan gaae ind under vor Grundlov, saaledes som den er, maa hellere blive udenfor, veed saa det ærede Medlem, hvor han skal drage Grændsen? Han siger: „Slesvig“, men hvor har det ærede Medlem spurgt Slesvig? Jeg husker godt, at, da vi paa den grundlovgivende Rigsforsamling, forhandlede om vor Valglov, saa var der mange Mænd af stor Betydning og Indsigt, som meente, at den Valglov slet ikke vilde kunne passe i Slesvig og vilde ikke kunne finde Anklang der; ja man meente det i den Grad, at i det Dieblisk, da man endnu haabede paa en Forbindelse mellem Danmark og Slesvig, saa sagde man: ja, vi skulle være fattede paa at modificere vor Valglov for at tilfredsstille Slesvigerne, som i den Retning maae have ganske andre Fordringer, det husker jeg meget godt. — Men, vil det ærede Medlem sige: ja det, som er den egentlige Vanskelighed nu, og hvorfor jeg bestandig viger tilbage for at gjøre det, der ellers er saa let at gjøre, det er Holsteen og „Lauenborg“, de ere under det tydske

Forbund, de kunne ikke være med i en Ordning, som er heldig for os. Hvoraf veed det ærede Medlem, at det ikke kan skee? (Grundtvig: Fordi de høre til Forbundet). Forbundet har i den Henseende ingen Ret, og det ærede Medlem har endnu ikke seet Forbundet paa den Maade gjøre sin Magt gjældende; veed det ærede Medlem, hvordan Forbundet gjør sin Magt gjældende? (Grundtvig: Igennem Presselovgivningen). Nei, det ærede Medlem maa lægge Mærke til, at det er ikke paa den Maade, at Forbundet har gjort sin Magt gjældende; det har gjort den gjældende igennem Krig. Jeg veed nu nok, at det ærede Medlem ikke tæller, naar det gaaer om at spørge: have vi Magt nok til at gjøre Det eller Det; nei han vil sige: „vi have vort Mod og vort danske Hjerte og saa kunne vi vise hele Verden Binterveien“; men det gaaer sandelig ikke an i den virkelige Verden. Medens Modet kan gjøre Meget, Troen overordentlig Meget, saa kommer ogsaa Tallet i Betragtning (Grundtvig: Na ja!). Naar det ærede Medlem siger: „Na ja!“, saa forlanger jeg ikke Mere. Saaledes er det netop gaaet os, med et godt Mod og en god Tro, hvor Tallet ikke var stort, og hvor der heller aldrig burde have været Krig, der bleve vi nødte til at føre Krig og gjøre en Fredsslutning, og i denne Fredsslutning er det, at de Betingelser ligge, der her tynde paa os. De ligge ikke i nogen Forbundslovgivning eller Forbundsforpligtelse. Vi kunne, for at tage et Exempel, af den Grund godt lægge Presse-lovgivningen ind under Fællesforfatningen, og vi kunne give en Presselov, som vi ville; men Spørgsmaalet bliver maaskee, det vil jeg ikke nægte, om den kan publiceres i Holsteen og Lauenborg; men Beslutningen kunne vi tage og publicere i de andre Landsdele. — Jeg har imidlertid nu den Overbevisning, at det ikke let vil skee, at Presse-lovgivningen ved en simpel Beslutning bliver lagt over til Fællesforfatningen; men, selv om det slete, saa var der af denne Grund ingen Hindring for, at vi kunne beslutte over Presse-lovgivningen, som vi ville. Det ærede Medlem maa lægge Mærke til, at, saasnart Spørgsmaalet er om den Ret, en Stat har, der paa